

Opgave 3 Duidelijke taal van de Europese Commissie?

tekst 4

Wetenschappelijk bewijs: de Europese Commissie schrijft wollig en onbegrijpelijk

Dat de Europese Commissie wollig communiceert over belangrijke besluiten, is al jaren een veelgehoorde klacht van journalisten en politici. (...) Onderzoeker Christian Rauh (...) onderzocht bijna 45.000 persberichten die tussen 1985 en 2020 door de Europese Commissie zijn verstuurd en stelt vast dat de teksten een technocratische¹⁾ stijl hebben en doorspekt zijn met vakjargon. (...)

Rauh ziet in de ondoorzichtige schrijfstijl niet alleen een communicatieprobleem, maar signaleert ook een politiek probleem: “Technocratische communicatie speelt mensen in de kaart die graag het beeld neerzetten van een Brusselse elite die is losgezongen van Europese burgers”, schrijft hij, en dat terwijl de Commissie zelf graag hamert op het belang van goede communicatie.

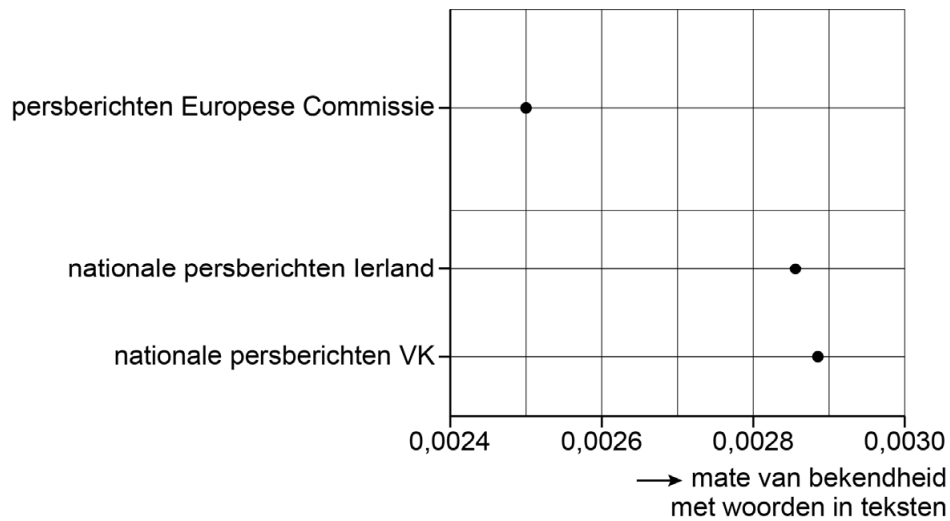
bron: nos.nl, 2022

noot 1 technocratisch = technisch bestuurlijk

25 Volgens de onderzoeker valt wel te verklaren dat de Commissie zich soms liever wat omfloerst uitlaat over kwesties. Als het bijvoorbeeld gaat over zaken als financiële steun voor lidstaten, kan de discussie daarover binnen de EU nogal hoog oplopen. Een onleesbare persverklaring vol jargon kan dan helpen om te voorkomen dat de woede van nationale regeringen of parlementen wordt gewekt. Duidelijkheid is echter van groot belang, benadrukt Rauh. De gebruikelijke persberichten zijn te veel toegespitst op een specialistisch publiek, wat ten koste gaat van de controle op de Commissie. Daarnaast ziet hij dat Brusselse journalisten vaak aangeven (...) dat ze veel tijd kwijt zijn aan het vertalen van onaantrekkelijke en suffe institutionele EU-kwesties voor een lekenpubliek. (...)

figuur 1

Gemiddelde bekendheid van woorden in persberichten van de Europese Commissie, Ierland en het Verenigd Koninkrijk (1985-2021)

bron: Stichting Cito, 2023 (op basis van Rauh, 2022)

Toelichting

De mate van bekendheid van woorden in teksten in figuur 1 is gebaseerd op de volgende aanname: woorden die vaker in de Engelse taal worden gebruikt, zijn in het algemeen beter bekend bij de gemiddelde burger. Door het gebruik van bekende woorden is een tekst gemakkelijker te begrijpen. Hoe hoger de waarde, des te gebruikelijker de woordkeuze van de tekst is in vergelijking met de algemene Engelse taal.

Het verschil tussen de Europese Commissie en de nationale regeringen is significant.

In de figuur staan gemiddelden van de mate van bekendheid van woorden in:

- Engelstalige persberichten van de Europese Commissie, 1985-2020 (N=44978)
- nationale persberichten van de Ierse regering en nationale persberichten van de Britse regering (VK), 2001-2021 (N=92070)